

Sygn. akt V CSK 314/17

POSTANOWIENIE

Dnia 27 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z wniosku J.G. i Z.G.

przy uczestnictwie I.A. G.K., A.S.G. i H.G.

o stwierdzenie zasiedzenia,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 27 listopada 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców

od postanowienia Sądu Okręgowego w W.

z dnia 4 października 2016 r., sygn. akt II Ca (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2. zasądza od wnioskodawców na rzecz każdej z uczestniczek postępowania kwoty po 900 (dziewięćset) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z takim ukształtowaniem przesłanek dopuszczalności skargi kasacyjnej, cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia tychże przesłanek, które, w sposób nie

budzący wątpliwości, mają charakter publicznoprawny i tylko one mogą stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania; na tych bowiem jedynie przesłankach Sąd Najwyższy, na etapie tzw. przedsądu, może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Sąd Najwyższy rozpoznając skargę kasacyjną nie działa jako sąd trzeciej instancji, stąd też poza jego kognicją pozostają te procesowe i materialnoprawne wady rozstrzygnięcia, które zwykle decydują o powodzeniu zwykłego środka zaskarżenia, nie jest bowiem jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wnioskodawcy wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołali przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., tj. potrzebę wykładni przepisów prawa wskazując, że takiej wykładni wymagają art. 172 w związku z art. 8 oraz art. 336, 337 i 339 k.c. i wskazywali na występowanie w sprawie zagadnienia prawnego, które ujęli w dwóch zapytaniach: „czy w wypadku niepełnoletności posiadacza nieruchomości w chwili rozpoczęcia biegu zasiedzeni, możliwe jest przyjęcie, że posiada on nieruchomość jako posiadacz samoistny?” oraz „czy i w jakich warunkach zmiana ról posiadacza samoistnego i zależnego przy jednoczesnej ich aktywności w zakresie zarządzania nieruchomością, wpływa na możliwość zasiedzenia własności nieruchomości przez dotychczasowego posiadacza zależnego?”

Powołanie się na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega nie tylko na sformułowaniu tego zagadnienia, ale przede wszystkim na wykazaniu, że jest to problem i nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego, abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozpatrzenie przyczyni się do rozwoju prawa i jurysprudencji i będzie miało znaczenie nie tylko do oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także znaczenie przy rozstrzyganiu innych, podobnych spraw. Zagadnienie to musi przy tym występować w sprawie i mieścić się w zakresie problematyki, która podlega rzeczywistemu badaniu w postępowaniu kasacyjnym. Ponadto konieczne jest przedstawienie odpowiedniego wyводу jurydycznego wykazującego nie tylko zasadność postulowanego przez skarżącego sposobu rozstrzygnięcia zagadnienia, ale także wyводу wykazującego wadliwość

przyjętego przez Sąd drugiej instancji rozwiązania postawionego problemu (art. 398 § 2 k.p.c., por. postanowienia SN z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 4 października 2017 r., I CSK 175/17, nie publ.).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia tych wymogów. Posiadanie nieruchomości jako przesłanka zasiedzenia było wielokrotnie i szeroko rozważane w wielu orzeczeniach Sądu Najwyższego, przy czym Sąd Najwyższy wskazywał m.in., że osoba małoletnia może być posiadaczem samoistnym nieruchomości (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 4 września 1998 r., II CKN 867/97; z dnia 21 października 2005 r., III CK 12/05 - nie publ.). Odmienna ocena tej okoliczności dokonana przez Sąd drugiej instancji, w świetle całokształtu okoliczności sprawy oraz przyczyn, dla których wnioski skarżących o zasiedzenie został ostatecznie oddalony, nie ma znaczenia dla końcowego rozstrzygnięcia. Powyższe potwierdza natomiast, że skarżący jedynie zasygnalizowali dostrzeżone przez siebie problemy, pomijając pogłębioną analizę przedstawionych zagadnień. Dlatego też sformułowane zagadnienia tylko pozornie zdają się budzić wątpliwości interpretacyjne. Co więcej, prezentowane przez skarżących stanowisko zdaje się zmierzać do niedopuszczalnego podważania okoliczności faktycznych ustalonych przez Sąd Okręgowy, którymi Sąd Najwyższy jest związany zarówno na etapie badania wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jak też przy rozpoznawaniu samej skargi (art. 398 § 3 i art. 398 § 2 k.p.c.).

Wreszcie, odnosząc się do kolejnej wskazanej przez skarżących przesłanki w postaci potrzeby wykładni przepisów, potrzeba taka. Zgodnie z dotychczasowym orzecnictwem Sądu Najwyższego, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości ma miejsc wystąpi wówczas, gdy co do konkretnego przepisu prawnego brak jednolitej lub utrwalonej judykatury, zwłaszcza judykatury Sądu Najwyższego albo też przyjęta i dominująca wykładnia jest oczywiście błędna lub kontrowersyjna. W związku z tym skarżący powinien wykazać w wyczerpującym wywodzie prawnym rzeczywiste wątpliwości jakie dany przepis w toku stosowania przez sądy wywołuje, a jeżeli podlega on różnej wykładni, rzeczą skarżącego jest wykazanie tego, chociażby przez powołanie

konkretnych orzeczeń. Temu wymaganiu wnioskodawcy nie sprostali. Wskazane przepisy były wielokrotnie przedmiotem wykładni Sądu Najwyższego i nie zachodzi żadna potrzeba uzyskiwania kolejnej wypowiedzi Sądu Najwyższego. Wątpliwości skarżących wiążą się z oceną Sądów co do początku biegu zasiedzenia i kwalifikacji posiadania jako zależnego stąd ich twierdzenie, że mamy do czynienia z potrzebą wykładni czy nawet z istnieniem zagadnienia prawnego, którego nie sformułowali, nie odpowiada rzeczywistemu stanowi rzeczy.

W świetle powyższego należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 3 k.p.c. w związku z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2016 r., poz.1668) i § 5 pkt 1 oraz § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800).